

15
godina

Poznajem i poštujem dječja prava: razmišljam, govorim, sudjelujem

Izložba u povodu 15. obljetnice Pravobranitelja za djecu u Hrvatskoj

Poznajem i poštujem dječja prava: razmišljam, govorim, sudjelujem

Izložba u povodu 15. obljetnice Pravobranitelja za djecu u Hrvatskoj

Izdavač

Pravobranitelj za djecu
Teslina 10, Zagreb

Za izdavača

Helenca Pirnat Dragičević, dipl. iur.

Urednica

Maja Flego

Lektorica

Mira Jelić

Grafičko oblikovanje

Nenad Pejušković/
Mala kreativna grafička zadruga

Tisak

TVG TISKARA d.o.o.

Naklada

500 primjeraka

Tiskano u studenome 2018.

ISBN 978-953-7790-10-3

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001012116.

Izložba „Poznajem i poštujem dječja prava: razmišljam, govorim, sudjelujem“ ostvarena je u suradnji s Etnografskim muzejom u Zagrebu

LIKOVNI RADOVI UČENIKA:

ŠKOLE PRIMIJENJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA ZAGREB

ŠKOLE LIKOVNIH UMJETNOSTI SPLIT

ŠKOLE ZA PRIMIJENJENU UMJETNOST RIJEKA

ŠKOLE ZA UMJETNOST, DIZAJN, GRAFIKU I ODJEĆU ZABOK

ETNOGRAFSKI MUZEJ

ZAGREB

20. STUDENOGA - 14. PROSINCA 2018.

NAŠIH 15 GODINA ZA PRAVA DJECE

Više od desetljeća nakon što je ratificirala Konvenciju o pravima djeteta, Republika Hrvatska donijela je 2003. Zakon o pravobranitelju za djecu i u svoj državni i pravni sustav uvela samostalnu i specijaliziranu instituciju, kao posebno i nadzorno tijelo koje štiti, prati i promiče prava i interese djece. Osnivanje pravobranitelja za djecu bio je znak da se prepoznaje važnost djece u hrvatskom društvu i odgovornost nas odraslih - da im u svakoj situaciji pokazujemo da mogu računati na nas koji poznamo i poštujemo dječja prava i koji ćemo učiniti sve da i ona poznaju i poštuju svoja prava, da slobodno govore o svojim razmišljanjima i sudjeluju u svemu što ih se tiče.

Razvoj Ureda pravobranitelja za djecu započela je, prije 15 godina, prva pravobraniteljica Ljubica Matijević Vrsaljko, koja je ovu dužnost obavljala do 2005. godine. U tom je razdoblju ustrojila Ured i organizirala prvi multidisciplinarni tim zamjenika i savjetnika pravobranitelja za djecu, u kojem su bili pravници, socijalna radnica, defektologinja i psihologinja. Zagovarati i štiti prava djece nastavila je druga pravobraniteljica - Mila Jelavić, u razdoblju od 2006. do 2014. godine. M. Jelavić je, prema preporukama Odbora za prava djeteta UN-a, proširila rad Ureda izvan sjedišta u Zagrebu na dislocirane urede u Osijeku, Rijeci i Splitu, povećala broj suradnika različitih struka u Uredu i otvorila u Zagrebu *Malu kuću dječjih prava* - mjesto susreta i druženja djece, radionica i stručnih skupova za one koji rade s djecom i za djecu. Osnovala je i Mrežu mladih savjetnika, kao savjetodavno tijelo pravobraniteljice za djecu, koju čine djeca u dobi od 12 do 18 godina.

Pravobraniteljica i njezin tim nisu oklijevali svoj rad, nastojanja, postignuća, ali i izazove i otvorena pitanja dati na uvid javnosti i prikazati ih u dvije evaluacije petogodišnjeg i desetogodišnjeg djelovanja Pravobranitelja za djecu.

Treća pravobraniteljica za djecu - Ivana Milas Klarić - u svom je mandatu nastavila pridonositi vidljivosti dječjeg pravobranitelja u Hrvatskoj i inozemstvu, nastavila je jačanje uloge Mreže mladih savjetnika kao dječjeg savjetodavnog tijela i vrijednog oblika sudjelovanja djece kao i otvaranje *Male kuće dječjih prava* prema udrugama za rad s djecom.

U to vrijeme započeo je projekt „Poznajem i poštujem dječja prava”, u kojem je naglašena orijentacija na sudjelovanje djece.

Od prethodne pravobraniteljice prigrlila sam taj projekt na samom kraju, sa željom da njegova završnica bude izraz zahvalnosti i poticaj svima koji su u njemu sudjelovali od 2014. do 2018., kao i poruka i poticaj mladima da razmišljaju o svojim pravima, „govore” o dječjim i ljudskim pravima primjenjujući svoje znanje, vještine i kreativnost te da, gdje god je moguće, koriste svoje pravo na slobodno izražavanje vlastitih ideja, poštujući prava drugih.

Bilo je u ovih 15 godina i trenutaka neizvjesnosti i izazova u kojima je u društvenome sustavu dovođena u pitanje samostalnost ove naše institucije, specijalizirane upravo za rad s djecom i za djecu, a osiguravanje neovisnosti njezina rada trajno je na kušnji. Jedan od izazova bile su i teškoće sa Zakonom o pravobranitelju za djecu iz 2003. godine. Ohrabruje to što je u 2017., u skladu s odlukom Ustavnog suda RH, novi Zakon o pravobranitelju za djecu potvrdio volju za postojanjem institucije Pravobranitelja za djecu kao nezavisnog i samostalnog tijela za zaštitu djece kao posebno ranjive skupine.

Krajem te godine počeo je moj mandat, kao četvrte pravobraniteljice za djecu. Tijekom ove prve godine nastojala sam, a tako ću i nastaviti, utjecati na jačanje vidljivosti djece u društvu i na to da se njihov glas čuje i o njihovim porukama razmišlja. S pravobraniteljskim „alatima” - preporukama, upozorenjima, prijedlozima zakonskih izmjena, apelima, osvješčivanjem javnosti o obvezi poštovanja prava djece i povezivanjem svih onih koji se bave djecom - nastaviti ću snažno ostvarivati njihove najbolje interese povećanjem njihove zaštite i unapređivanjem njihovog pravnog i društvenog položaja u Republici Hrvatskoj.

I dalje je moja najdraža aktivnost biti s djecom i slušati ih, kao što sam činila i u upravo završenom istraživanju o sudjelovanju djece u donošenju odluka koja ih se tiču u odgojno-obrazovnom sustavu, čije rezultate također predstavljamo u sklopu obilježavanja naše 15. obljetnice rada. U idućem razdoblju nastojat ću učiniti snažne pomake u tom području i biti glas djece.

Svoj program razvijat ću na iskustvu i prijedlozima iz evaluacija rada Ureda, kako stručnjaka i eksperata u području zaštite dječjih prava, tako i rezultata unutarnjeg vrednovanja rada Ureda iz perspektive zaposlenika. I dalje ću ustrajati na tome da se rad Ureda pravobranitelja za djecu temelji na multidisciplinarnosti, koju omogućava visokoprofesionalni „mali” tim stručnjaka, koji je ujedno dovoljno „velik” i snažan da može odgovarati na izazove u pojedinačnoj i u sveobuhvatnoj zaštiti prava djece.

Pravobraniteljica za djecu
Helenca Pirnat Dragičević

UČENICI UMJETNIČKIH ŠKOLA - NOSITELJI PORUKA O PRAVIMA DJETETA

Nastojeći da se Konvencija o pravima djeteta svojim značenjem i porukama što više približi djeci i mladima, pravobraniteljica za djecu je u razdoblju od 2014. do 2018. godine ostvarila suradnju s umjetničkim srednjim školama u Hrvatskoj izradom godišnjega kalendara pod naslovom „Poznajem i poštujem dječja prava”. Suradnja je ostvarena projektom kojim učenici, uz potporu svojih nastavnika i Ureda pravobraniteljice za djecu, upoznaju sadržaj Konvencije o pravima djeteta te djelokrug i način rada pravobraniteljice za djecu i njezine Mreže mladih savjetnika (MMS), zatim promišljaju kako stečeno znanje prenijeti vizualnim porukama koje će biti razumljive i privlačne njihovim vršnjacima.

Sljedeći je korak odabir najprimjerenijih radova za kalendar, u skladu s istaknutim temama, pritom je važno osigurati primjenu načela aktivnoga sudjelovanja učenika, a zatim slijedi grafičko oblikovanje kalendara uz pomoć mentora. U sastavu tih aktivnosti nastavnici su obrađivali pojedine teme iz kurikuluma koje se odnose na angažiranu ilustraciju, oblikovanje kalendara i grafički dizajn. U pojedinim školama učenici su uz ovu temu oblikovali i slikovnice za djecu, izradili kratke animacije ili snimili videospot.

Svi radovi predstavljeni su na izložbama u *Maloj kući dječjih prava*, Ureda pravobraniteljice za djecu u Zagrebu (Teslina 10). Svečano otvaranje izložbe ujedno je proteklih godina bilo i središnji događaj kojim pravobraniteljica obilježava Međunarodni dan prava djeteta, 20. studenoga, dan kada je donesena UN-ova Konvencija o pravima djeteta. Navedenim aktivnostima želimo afirmirati sudjelovanje mladih u promicanju dječjih prava - na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Proteklih godina u sastavu projekta ostvarili smo uspješnu suradnju s Grafičkim odjelom Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu (izložba otvorena u studenome 2014., izrađen kalendar za 2015.), sa Školom likovnih umjetnosti u Splitu (izložba 2015., kalendar za 2016.), Školom za primijenjenu umjetnost u Rijeci (izložba 2016., kalendar za 2017.) i na kraju sa Školom za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću (ŠUDIGO) Zabok (izložba 2017., kalendar za 2018.). Ukupno je na ovim izložbama prikazano više od 160 učeničkih radova.

Ciljevi suradnje pravobraniteljice za djecu i srednjih umjetničkih škola bili su, ponajprije, zainteresirati učenike za dječja prava, upoznati ih s Konvencijom o pravima djeteta te potaknuti na kreiranje djeci razumljivih i bliskih poruka, ali i prikazati te poruke javnosti i omogućiti da one dopru do djece i odraslih u brojnim ustanovama i organizacijama koje rade s djecom i za djecu. Svake godine smo naš zajednički kalendar o pravima djece dostavljali dječjim domovima, bolnicama, udrugama koje rade s djecom, organizacijama za dječja prava u Hrvatskoj i Europi te međunarodnim organizacijama s kojima surađujemo.

UČENICI UMJETNIČKIH ŠKOLA - NOSITELJI PORUKA O PRAVIMA DJETETA

U povodu 15. obljetnice postojanja institucije Pravobranitelja za djecu u Hrvatskoj, željeli smo objediniti sve učeničke radove nastale u projektu „Poznajem i poštujem dječja prava” i četiri kalendara nastala u njegovu sastavu. Radove za izložbu odabrala je muzejska savjetnica u Etnografskom muzeju u Zagrebu dr. sc. Zvezdana Antoš.

Nadamo se da će ova izložba, koja nudi uvid u razmišljanja mladih ljudi i njihovo razumijevanja prava djeteta, biti vrijedan poticaj i poziv na dijalog i promišljanje o dječjim pravima danas - ususret 30. obljetnici donošenja UN-ove Konvencije o pravima djeteta, koju će svijet obilježiti 2019. godine.

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA U SLICI I RIJEČI: NAŠ KALENDAR O DJEČJIM PRAVIMA

Želeći ispričati kratku priču o UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta, uz dodatnu informaciju o ulozi pravobranitelja za djecu, pokušali smo sažeti glavne informacije u lako razumljive i pamtljive poruke koje će velikim zidnim kalendarom biti ponuđene na različitim mjestima na kojima djeca borave: u učionici, bolnici, igraonici, knjižnici, dječjem domu i drugim dječjim ustanovama.

Kalendar predstavlja četiri grupe prava djeteta (zaštitna i razvojna prava te prava preživljavanja i sudjelovanja), četiri načela Konvencije o pravima djeteta (načela nediskriminacije, najboljeg interesa djeteta, opstanka i razvoja djeteta i sudjelovanja djeteta), informacije o načinu primjene Konvencije i zaštiti ranjivih skupina i, na kraju, o radu Pravobranitelja za djecu i Mreže mladih savjetnika pravobranitelja. Svaka stranica ima svoju glavnu poruku, ispisanu velikim tiskanim slovima. Zatim slijedi kratka informacija ili objašnjenje, a navedeni su i datumi važni za dječja ili ljudska prava, primjerice Međunarodni dan nestale djece, Svjetski dan borbe protiv dječjega rada, Međunarodni dan djeteta, Svjetski dan prevencije zlostavljanja djece, Međunarodni dan ljudskih prava i drugi.

Tekst koji smo ponudili učenicima bio je tek okvir koji su oni maštovito „dopisali“ slikom i ispunili novim značenjem. U svakoj njihovoj izvedbi iščitavaju se raznovrsni segmenti dječjih prava i vizualne poruke koje uvelike nadmašuju ponuđeni okvir. Vidljivo je da su proučili tekst Konvencije i sami istraživali što se krije iza strogih pravnih formulacija. U njihovim radovima pronalazimo pravo na život uz roditelje i roditeljsku skrb, pravo na kvalitetno obrazovanje u skladu s djetetovim sposobnostima, pravo na najvišu moguću razinu zdravlja, čist okoliš i pitku vodu, odmor, igru, slobodno vrijeme i druženje s prijateljima te pravo na slobodu izražavanja.

Uz svaku ilustraciju u kalendaru istaknuti su potpisi učenika i mentora te je navedena informacija o tome da su kalendar ilustrirali i oblikovali učenici, a uz logo Pravobranitelja za djecu istaknut je i zaštitni znak škole. Na svakoj stranici navedeni su i kontakti Ureda pravobraniteljice za djecu, kao poziv na komunikaciju, što je također jedna od važnih poruka toga kalendara.

SIJEČANJ SVI DO 18

Dječja prava zapisana su u Konvenciji o pravima djeteta. Svi mlađi od 18 godina imaju ova prava.

Četiri grupe prava:

1. prava preživljavanja
2. zaštitna prava
3. razvojna prava
4. prava sudjelovanja

VELJAČA KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA JE ZAKON!

Ovaj međunarodni propis ima snagu zakona. On propisuje korake koje moraju poduzimati država i društvo kako bi omogućili ostvarivanje prava svakom djetetu. Odredbe Konvencije ugrađene su u hrvatske propise. Pravobraniteljica za djecu prati kako se u Hrvatskoj ostvaruju dječja prava.

OŽUJAK METAR ZA DJEČJA PRAVA

Konvencija o pravima djeteta je univerzalno mjerilo za ocjenjivanje kvalitete života djece u svim zemljama i kulturama svijeta. Ujedinjeni narodi, putem Odbora za prava djeteta, ocjenjuju koliko države poštuju Konvenciju i štite dobrobit djece.

TRAVANJ SVAKO DIJETE IMA JEDNAKA PRAVA

Načelo nediskriminacije:

Konvencija se odnosi podjednako na svako dijete, bez obzira na njegovu rasu, spol, nacionalnost, vjeru i sposobnosti ili na imovinu, politička uvjerenja i postupke njegovih roditelja.

● SVIBANJ UVIJEK ČINITI ONO ŠTO JE NAJBOLJE ZA DIJETE!

Načelo najboljeg interesa djeteta:

Najbolji interes djeteta mora imati prednost pri svakom djelovanju institucija prema djeci i donošenju odluka koje utječu na život djece.

Odrasli moraju razmišljati o tome kako će se njihovi postupci i odluke odraziti na djecu.

● LIPANJ SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA ŽIVOT, OPSTANAK I RAZVOJ

Načelo opstanka i razvoja djeteta:

Država mora u najvećoj mogućoj mjeri štiti djetetovo pravo na život te zdrav i cjelovit razvitak: voditi računa o sigurnosti djece i zaštititi od nesreća, osigurati svakom djetetu dostupnu zdravstvenu zaštitu i uvjete za život i razvoj.

● SRPANJ DJEČJE MIŠLJENJE JE VAŽNO

Načelo sudjelovanja (participacije):

Djeca imaju pravo da se njihovo mišljenje sasluša i ozbiljno razmotri u svim pitanjima koja ih se tiču i koja su za njih važna - u obitelji, školi, mjestu u kojem žive.

● KOLOVOZ SVI MORAJU POŠTOVATI DJEČJA PRAVA - I ODRASLI I DJECA!

Zato moraju dobro poznavati prava djece. Najviše to moraju oni koji žive i rade s djecom - roditelji, odgojitelji, učitelji - jer oni najviše utječu na djetetov život i razvoj. Djeca imaju pravo poznavati svoja prava - dužnost je odraslih upoznati ih s dječjim pravima.

● RUJAN RANJIVE SKUPINE DJECE TREBAJU VEĆU ZAŠTITU

Neka su djeca više od drugih izložena riziku od kršenja prava. Zato država mora osobito štiti prava osjetljivih i ranjivih skupina djece, kao što su: djeca s teškoćama u razvoju, pripadnici nacionalnih manjina (npr. Romi), djeca koja žive u ustanovama - dječjim i odgojnim domovima, djeca bez roditelja, djeca u sukobu sa zakonom, djeca čiji su roditelji u zatvoru.

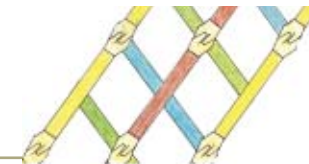
● LISTOPAD PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU JE ZAŠTITNICA PRAVA DJECE

Pravobraniteljica nadzire kako se ostvaruju prava djeteta u Hrvatskoj, potiče djecu na izražavanje mišljenja i pažljivo ih sluša, prenosi njihove poruke predstavnicima vlasti, potiče odrasle da poštuju dječja stajališta te nastoji povećati utjecaj djece u društvu.

● STUDENI JAVI SE PRAVOBRANITELJICI...

... ako smatraš da su tebi ili nekom djetetu koje poznaješ ugrožena ili uskraćena prava, ako primijetiš neku nepravdu prema djeci u društvu, ako želiš predložiti rješenja nekog problema djece ili imaš ideju kako poboljšati položaj djece u tvojoj školi, domu, naselju, gradu ili državi.

● PROSINAC MMS - ZA SNAŽNIJI GLAS DJECE U DRUŠTVU!

Pravobraniteljici za djecu u radu pomaže i Mreža mladih savjetnika - MMS, koju čini 20-ero djece i mladih u dobi od 12 do 18 godina iz cijele Hrvatske. Oni su *savjetnici*, *suradnici* i *ambasadori* pravobraniteljice za djecu.

RIJEČ AUTORICE POSTAVA: MAŠTOVITI VIZUALNI JEZIK BLIZAK DJECI I MLADIMA

Izložba *Poznajem i poštujem dječja prava: razmišljam, govorim, sudjelujem* postavljena u Etnografskom muzeju u Zagrebu u povodu 15. obljetnice pravobraniteljstva za djecu u Hrvatskoj, izbor je likovnih radova nastalih suradnjom Pravobraniteljice za djecu sa zagrebačkom Školom primijenjene umjetnosti i dizajna, Školom likovnih umjetnosti u Splitu, Školom za primijenjenu umjetnost u Rijeci i Školom za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, proteklih nekoliko godina u pripremi godišnjega kalendara i izložbe. Etnografski muzej - kulturna i baštinska institucija - ima osobitu čast i zadovoljstvo surađivati na izložbi *Poznajem i poštujem dječja prava: razmišljam, govorim, sudjelujem*. Izložba nudi ne samo estetsku, nego i emotivnu priču, te nas poziva da pomognemo djeci da razumiju svoja prava i da im odrasli pomognu u njihovom ostvarenju.

Osobita vrijednost ove izložbe su odabrani likovni radovi - kao rezultat potaknutog kreativnog i kritičkog razmišljanja učenica i učenika o značenju i temeljnim načelima Konvencije o pravima djeteta, koju su interpretirali specifičnim vizualnim jezikom razumljivim djeci i mladima. Svaki izloženi rad nastao je samostalnim i slobodnim načinom likovnog izražavanja pojedine učenice ili učenika, uz potporu i usmjeravanje nastavnika (mentora), što je rezultiralo iznimno kvalitetnim odabirom radova. Kreativnošću i vještinom autora nastali su radovi u različitim likovnim tehnikama (crtanja, slikanja i grafike), kojima su ispričali maštovitu priču koju smo prikazali na ovoj izložbi u nekoliko tematskih cjelina.

Svijet učeničkog likovnog stvaralaštva prožet je maštovitošću i originalnošću, s obzirom na to da su bili potaknuti da stvaraju prema vlastitoj mašti i razumijevanju dječjih prava. Učenice/i su prikazali vrlo kreativno određena prava, poput onih da imaš pravo izraziti svoje mišljenje, saznavati različite stvari i dijeliti svoje mišljenje s drugima, izabrati svoje prijatelje i pridružiti se grupi, kao i da imaš pravo na privatnost. Na tu temu nastalo je nekoliko desetaka radova u raznim grafičkim i slikarskim tehnikama koji prikazuju neku priču popraćenu crtežom, odnosno vizualnim jezikom koji je osobito razumljiv mladima. Zamišljanjem različitih situacija i osoba učenici su prikazali ono što je u njihovom okruženju, ili ono što žele ili teže promijeniti. Tako je, primjerice, nastao niz kolaža na temu prava na igru i odmor, prava na obrazovanje te o pravobraniteljici koja štiti prava djece.

Različitim likovnim temama djeca su izrazila svoje mišljenje na vrlo osebujan način, poput prava djeteta na skrb, posebnu zaštitu i pomoć, na pravo djece s poteškoćama u razvoju na obrazovanje uz dodatnu podršku. Pojedini radovi osobito pobuđuju emocije jer izražavaju potrebu za ljubavi i iskazivanjem tih emocija od roditelja i cijele obitelji u kojoj odrastaju.

Isto tako je nastao niz radova na temu prava djece na kvalitetnu hranu i čistu vodu za piće, kao i na sigurnu okolinu i na informacije koje će im pomoći da budu zdrava.

U svakom likovnom uratku možemo prepoznati razmišljanje o određenoj temi, kao i osobine pojedinca, koje se upravo odražavaju u njihovim radovima, kroz stvaralački proces kao sredstvo izražavanja i komunikacije. Analizom svakog pojedinog učeničkog uratka može se dobiti uvid u učenikov osobni doživljaj kod promišljanja određene teme, njegovu prisutnost u crtežu, emocionalno značenje crteža i priče koju prikazuje.

dr. sc. Zvezdana Antoš, muzejska savjetnica
Etnografski muzej u Zagrebu

POZNAJEM I POŠTUJEM DJEČJA PRAVA: RAZMIŠLJAM, GOVORIM, SUDJELUJEM

Likovni radovi učenika:

Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zagreb (ŠPUD), školska godina 2014./2015.,

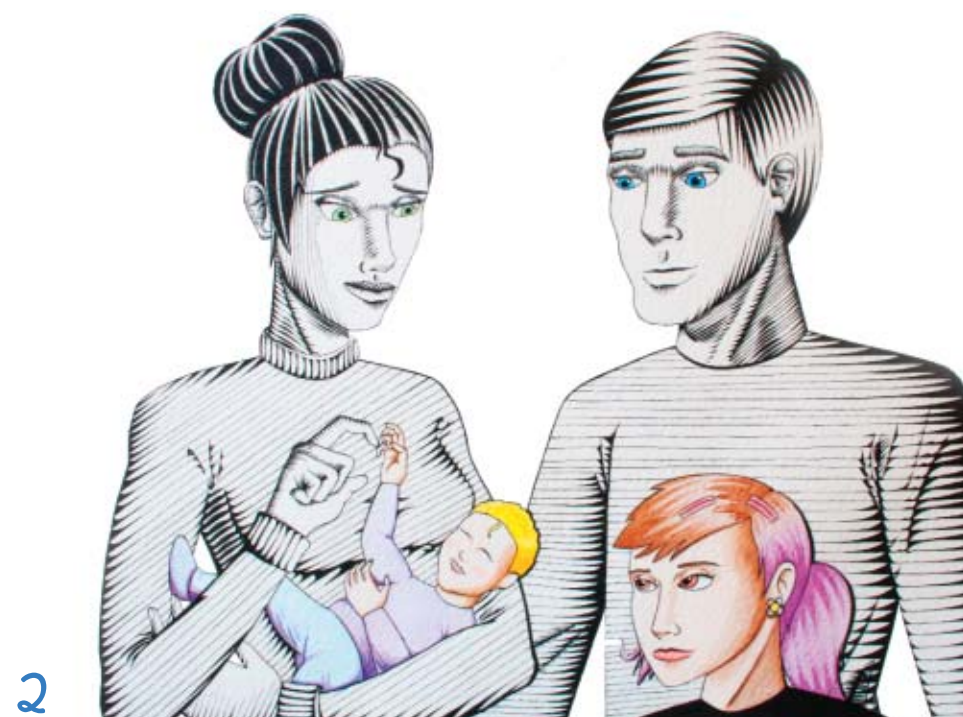
Škole likovnih umjetnosti Split (ŠLU), školska godina 2015./2016.,

Škole za primijenjenu umjetnost Rijeka (ŠPU), školska godina 2016./2017.,

Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok (ŠUDIGO), školska godina 2017./2018.

DJECA SU... SVI DO OSAMNAEST

PRAVO NA RODITELJSKU SKRB

1. ŠLU Split
učenica Vlatka Pandžić
mentorica Višnja Mach
Orlić

2. ŠLU Split
učenik Mihael Frančić
mentor Stjepan
Ivanišević

3. ŠPU Rijeka
učenica
Antonija Butković
mentorica Mirta Grandić

4. ŠLU Split
učenica
Anamarija Dujmović
mentor Stjepan
Ivanišević

3

4

5

5. ŠPU Rijeka
učenica Sara Jovanović
mentorica Jasmina
Bukša

6. ŠPUD Zagreb
učenica Iva Bušić
mentor Tomislav Tomić

6

KONVENCIJA O PRAVIMA DJETETA JE ZAKON!

7. ŠLU Split
učenica Ita Kosović
mentor Stjepan
Ivanišević

8. ŠUDIGO Zabok
učenica Marija Šuštić
mentor Nikola Sinković

7

8

PRAVO NA ZDRAVLJE,
OBRAZOVANJE, ODMOR, IGRU...

9

11

10

9. ŠPU Rijeka
učenica Emily Cunjak
mentorica Nina Bačić
Mencer

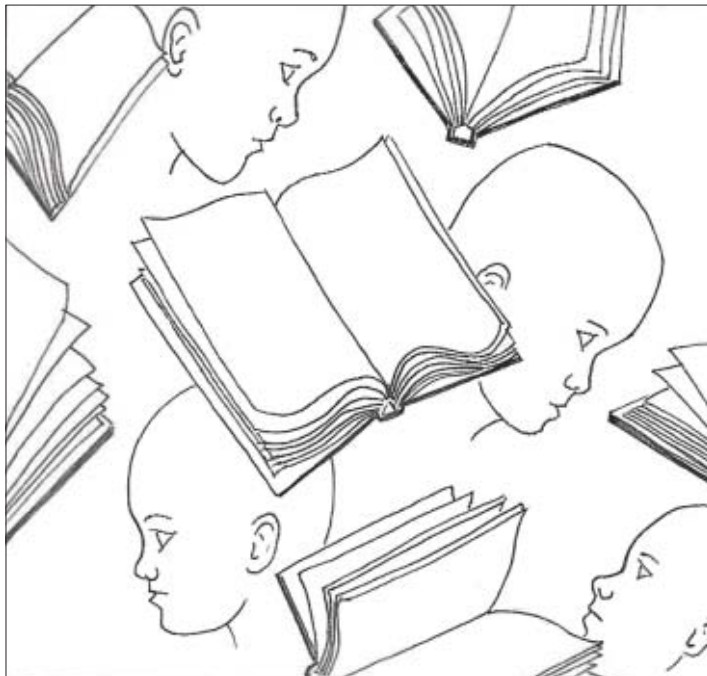
10. ŠPU Rijeka
učenica Nathalie Cunjak
mentorica Nina Bačić
Mencer

11. ŠPU Rijeka
učenica Karla Bego
mentorica Jasmina
Bukša

12. ŠPU Rijeka
učenica Emily Cunjak
mentorica Jasmina
Bukša

13. ŠPU Rijeka
učenica Nikolina Filipović
mentorica Jasmina
Bukša

14. ŠPU Rijeka
učenica Karla Bego
mentorica Nina Bačić
Mencer

12

13

14

15

16

15. ŠPU Rijeka
grupni rad, učenici:
Emily Komadina, Filip
Kodrić, Denis Kocijan i
Patrik Veršić
mentorica Zrinka Kralj

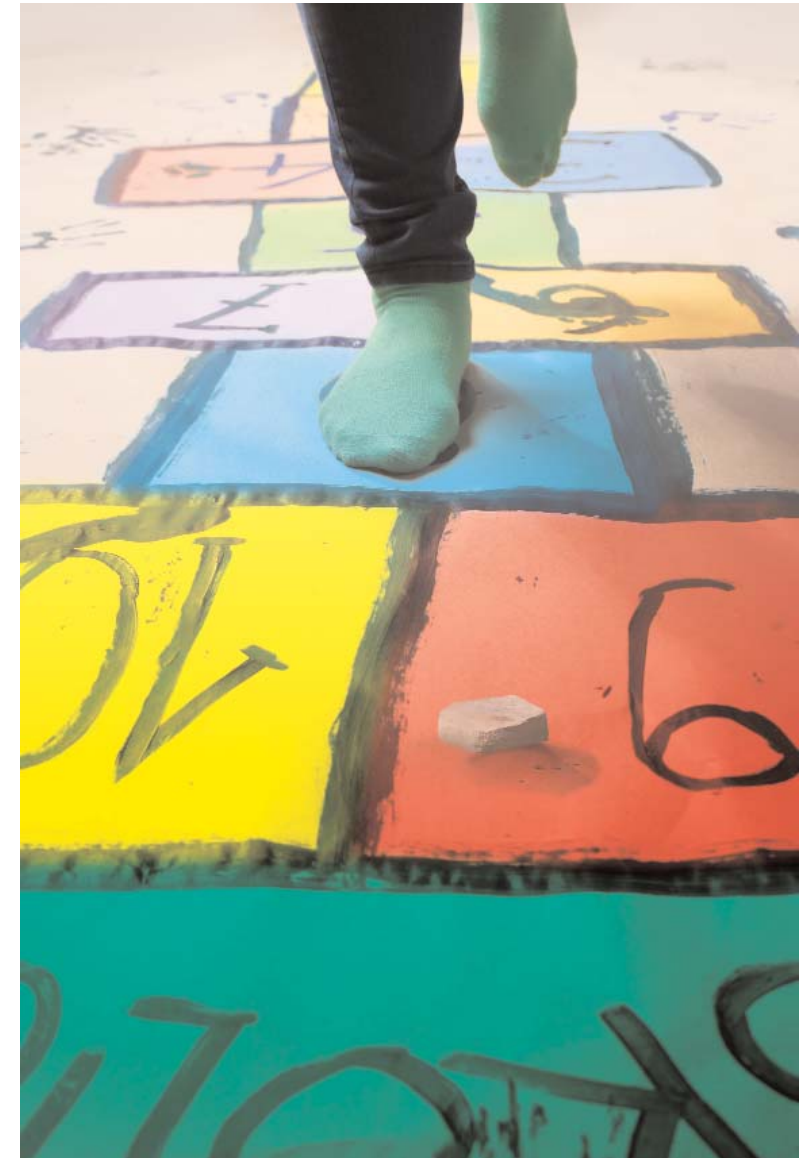
16. ŠUDIGO Zabok
učenica Valentina
Vukmanić
mentorica Carmen
Bačura Potočić

KONVENCIJA JE - METAR ZA DJEČJA PRAVA

17. ŠPUD Zagreb
učenica Magdalena
Prvonožec
mentor Mario Jurjević

18. ŠLU Split
učenici Marin Pejić i
Roberta Skočić
mentor Damir Žitko

17

18

19

19. ŠLU Split
učenici: Marin Pejić, Tina
Tomasović i Roberta
Skočić
mentor Damir Žitko

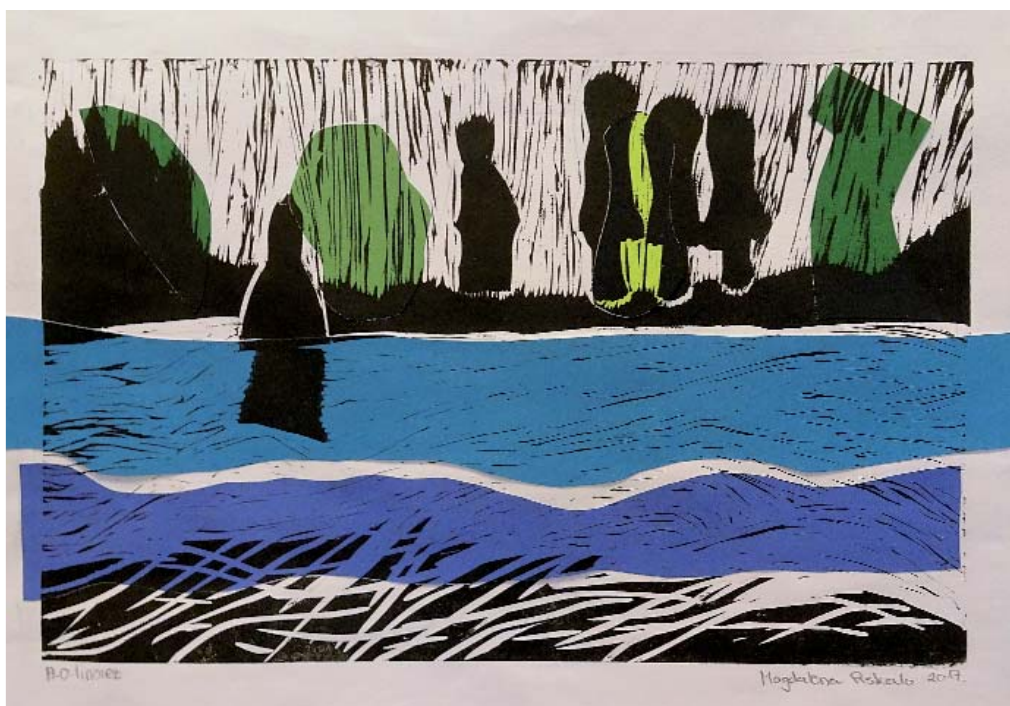
20. ŠLU Split
učenica Karla Drpić
Granić
mentor Stjepan
Ivanišević

20

21. ŠUDIGO Zabok
učenica Tea Jureša
mentorica Ruža Leskovar

22. ŠUDIGO Zabok
učenica
Magdalena Prskalo
mentorica Carmen
Bačura Potočić

21

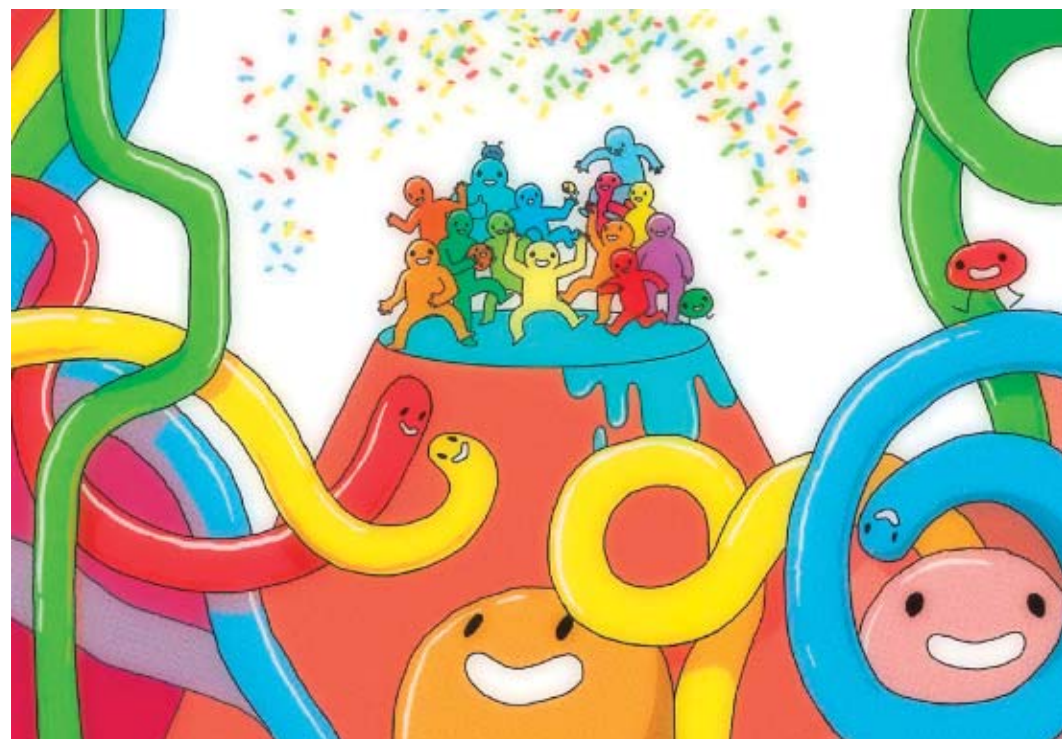
22

25. ŠLU Split
učenica Anamarija Totić
mentor Marko Amižić

26. ŠPU Rijeka
učenik Ivor Tamarut
mentorica Jasmina
Bukša

26

27

28

27. ŠUDIGO Zabok
učenica Lucija Brežnjak
mentorica Aleksandra
Mašič Tumpa

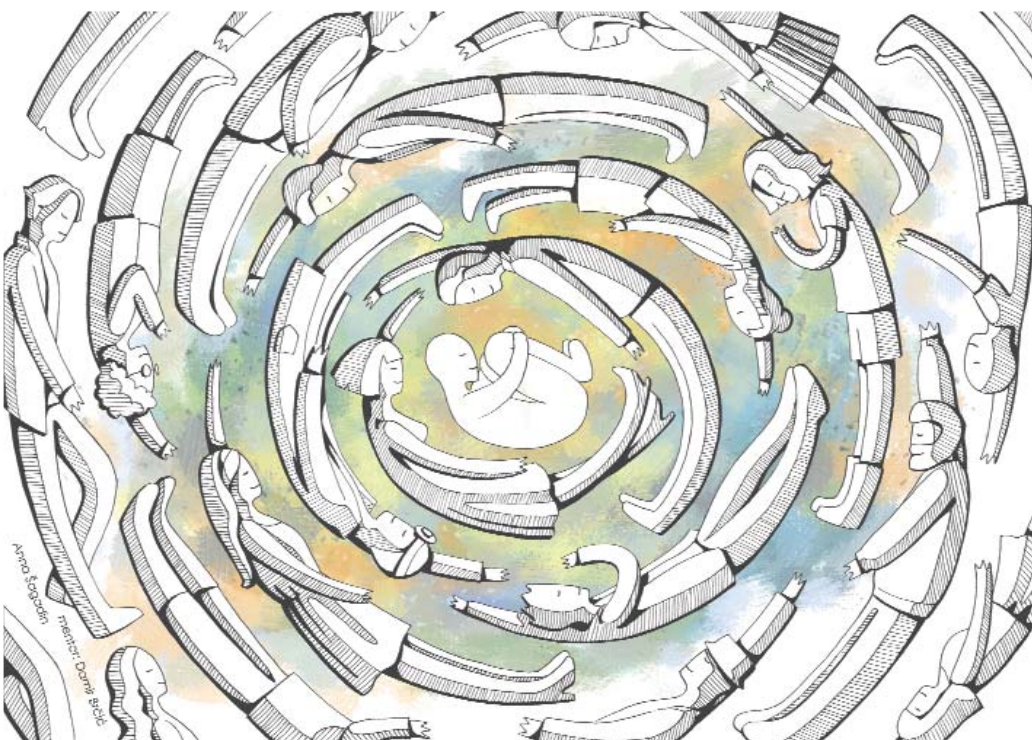
28. ŠUDIGO Zabok
učenica Ivana Mikulčič
mentorica Ruža Leskovar

UVIJEK ČINITI ONO ŠTO JE NAJBOLJE ZA DIJETE

- NAČELO NAJBOLJEG INTERESA DJETETA

29. ŠPUD Zagreb
učenica Magdalena
Prvonožec
mentor Mario Jurjević

30. ŠPUD Zagreb
učenica Anna Šagadin
mentor Damir Brčić

29

30

31

31. ŠPUD Zagreb
učenica Ana Marija
Kerošević
mentor Tomislav Tomić

32. ŠLU Split
učenica Blanka Bižaca
mentor Marko Amžić

32

33. ŠPU Rijeka
učenica Laura Pajtak
mentorica Mirta Grandić

34. ŠUDIGO Zabok
učenik Silvio Horvat
mentorica Aleksandra
Mašić Tumpa

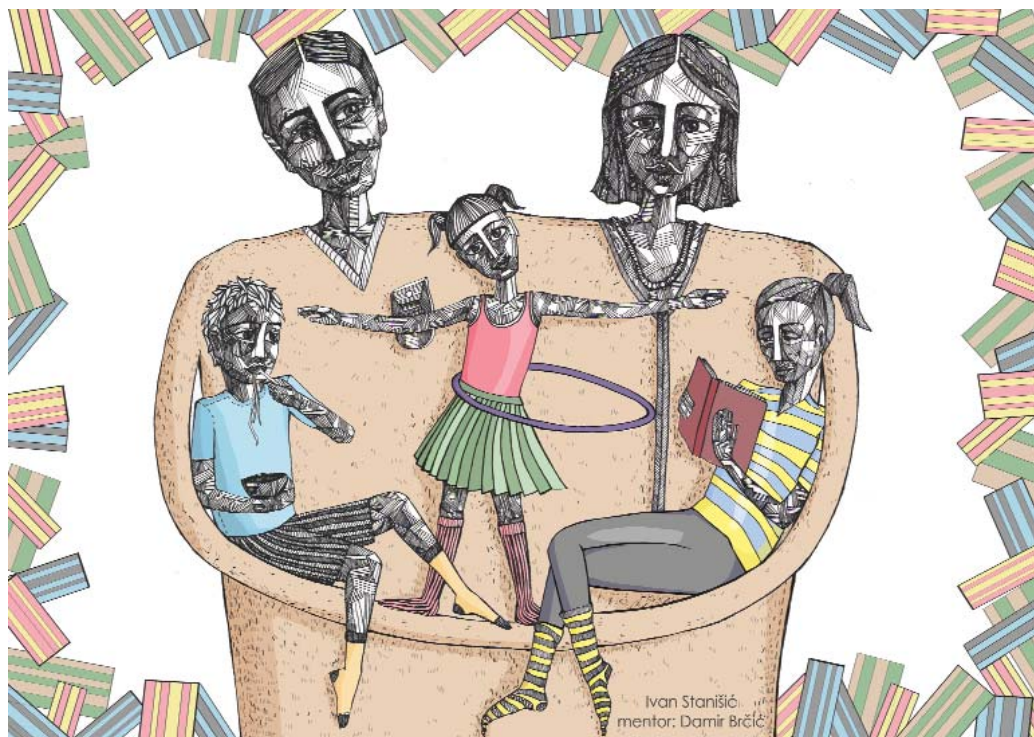
33

34

SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA ŽIVOT, OPSTANAK I RAZVOJ

- NAČELO OPSTANKA I RAZVOJA

35

36

35. ŠPUD Zagreb
učenik Ivan Stanišić
mentor Damir Brčić

36. ŠLU Split
učenica Domina Bilač
mentor Damir Žitko

37. ŠLU Split
učenica Antonella Banić
mentor Stjepan
Ivanišević

38. ŠPU Rijeka
učenica Sanja Preldžić
mentorica Laura Herceg

37

38

40

39

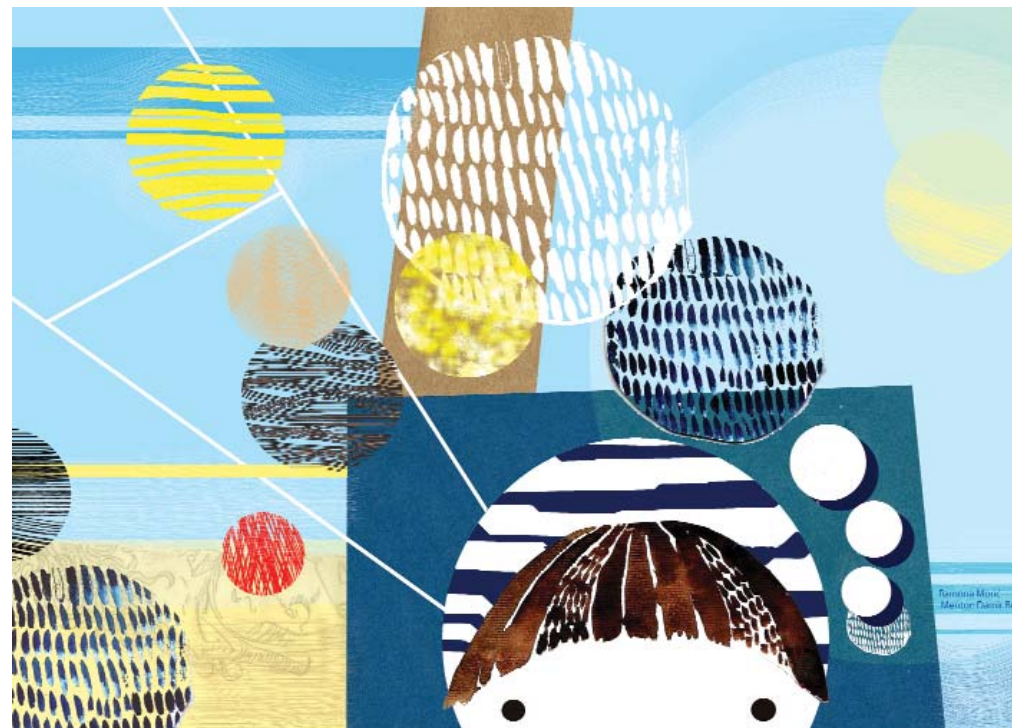
39. ŠUDIGO Zabok
učenica Sandra Puljko
mentorica Carmen
Bačura Potočić

40. ŠUDIGO Zabok
učenica Nicole Čizmek
mentorica Anuška
Alfirević

DJEČJE MIŠLJENJE JE VAŽNO - NAČELO PARTICIPACIJE

41. ŠPUD Zagreb
učenica Ramona Morić
mentor Damir Brčić

42. ŠPUD Zagreb
učenica Mia Čolić
mentor Tomislav Tomić

41

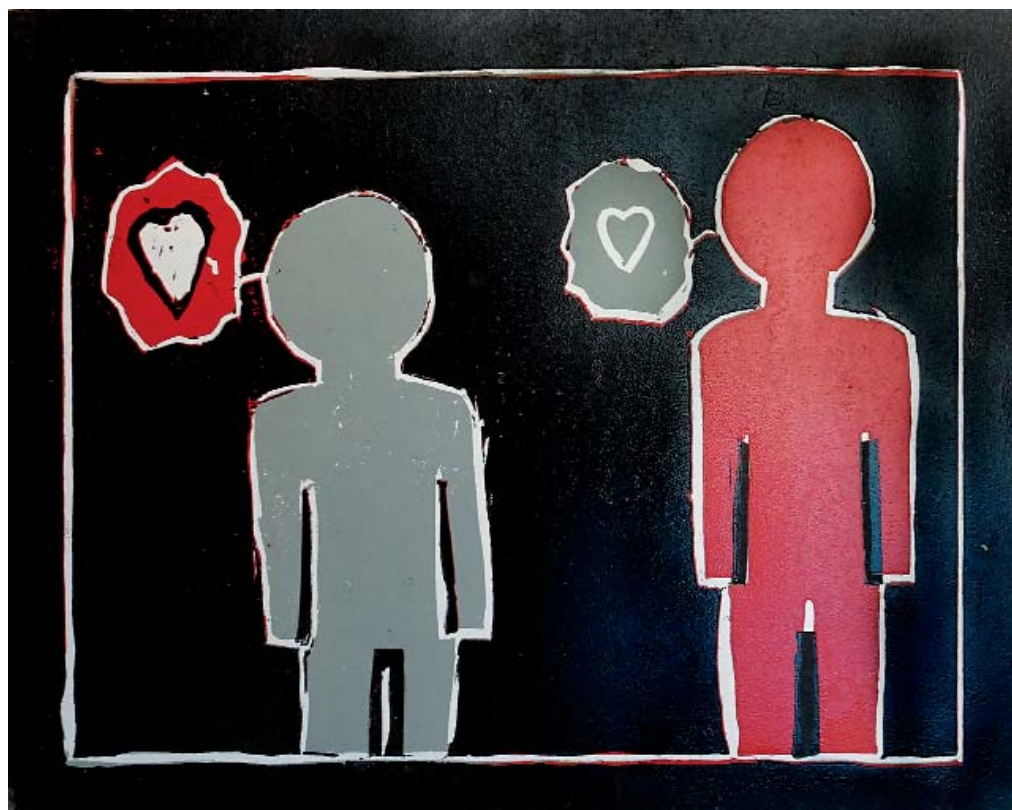
42

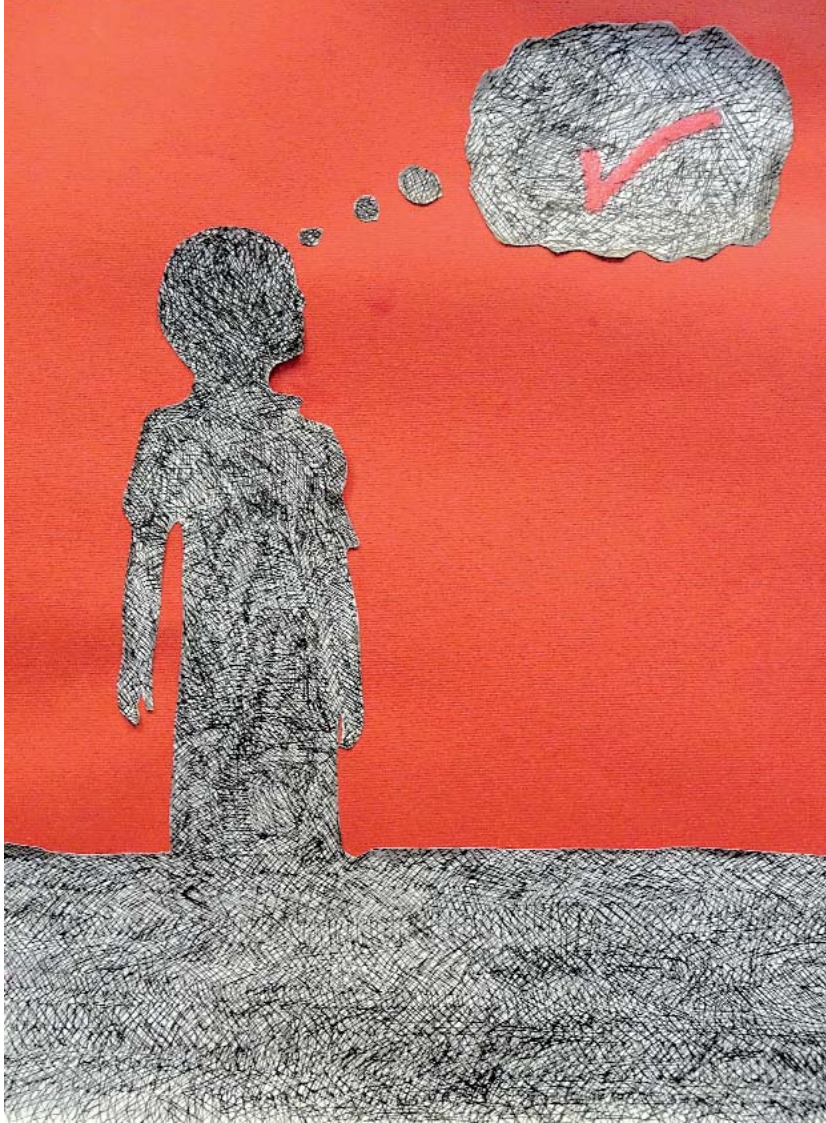
43

43. ŠLU Split
učenica Nena Okmažić
mentor Damir Žitko

44. ŠLU Split
učenica Đana Mustapić
mentorica Višnja Mach
Orlić

44

47

48

47. ŠUDIGO Zabok
učenik Stjepan Horvat
mentorica Anuška
Alfirević

48. ŠUDIGO Zabok
učenica Tajana Harmin
mentorica Carmen
Bačura Potočić

49. ŠPUD Zagreb
učenica Kristina Dimitrov
mentor Tomislav Tomić

50. ŠPUD Zagreb
učenica Ana Mendeš
mentor Damir Brčić

SVI MORAJU POŠTOVATI DJEČJA PRAVA - I ODRASLI I DJECA

50

51

51. ŠLU Split
učenica Monika
Samardžić
mentor Damir Žitko

52. ŠPU Rijeka
učenica Lucija Lukšić
mentorica Mirta Grandić

52

53. ŠUDIGO Zabok
učenica Ivana Knezić
mentorica Anuška
Alfirević

54. ŠUDIGO Zabok
učenica Ivana Mikulčić
mentorica Ruža Leskovar

53

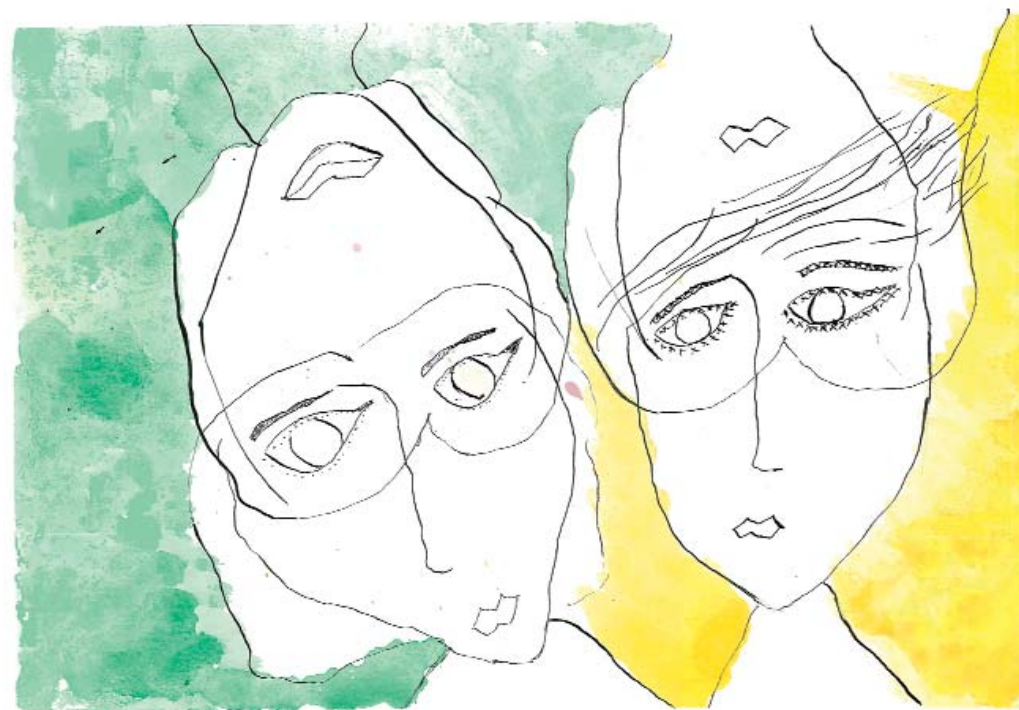
54

RANJIVE SKUPINE DJECE TREBAJU VEĆU ZAŠTITU

55. ŠPUD Zagreb
učenica Ema Kasumagić
mentorica Vlasta Pirnat

55

56. ŠLU Split
učenica Anamarija
Dujmović
mentor Stjepan
Ivanišević

57. ŠLU Split
učenica Iva Krilić
mentor Marko Amžić

56

57

58

58. ŠUDIGO Zabok
učenik
Domagoj Strahinec
mentor Nikola Sinković

59. ŠPU Rijeka
učenici Marko Mrvoš i
Laura Krulčić
mentorica Ines Milčić

59

60. ŠUDIGO Zabok
učenica Lucija Vlašić
mentorica Carmen
Bačura Potočić

61. ŠUDIGO Zabok
učenica Lucija Ratkajec
mentorica Anuška
Alfirević

60

61

PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU JE ZAŠTITNICA PRAVA DJECE

62

63

62. ŠPUD Zagreb
učenik Nikola Grabovac
mentor Damir Brčić

63. ŠPUD Zagreb
učenica Katarina
Draženović
mentorica Vlasta Pirnat

64. ŠPUD Zagreb
učenica Martina Ištvan
mentor Mario Jurjević

65. ŠLU Split
učenica Josipa Papić
mentor Damir Žitko

66

66. ŠPU Rijeka
učenik Antonio Filipović
mentor Jasmina Bukša

67. ŠUDIGO Zabok
učenica Ana Potočki
mentorica Carmen
Bačura Potočić

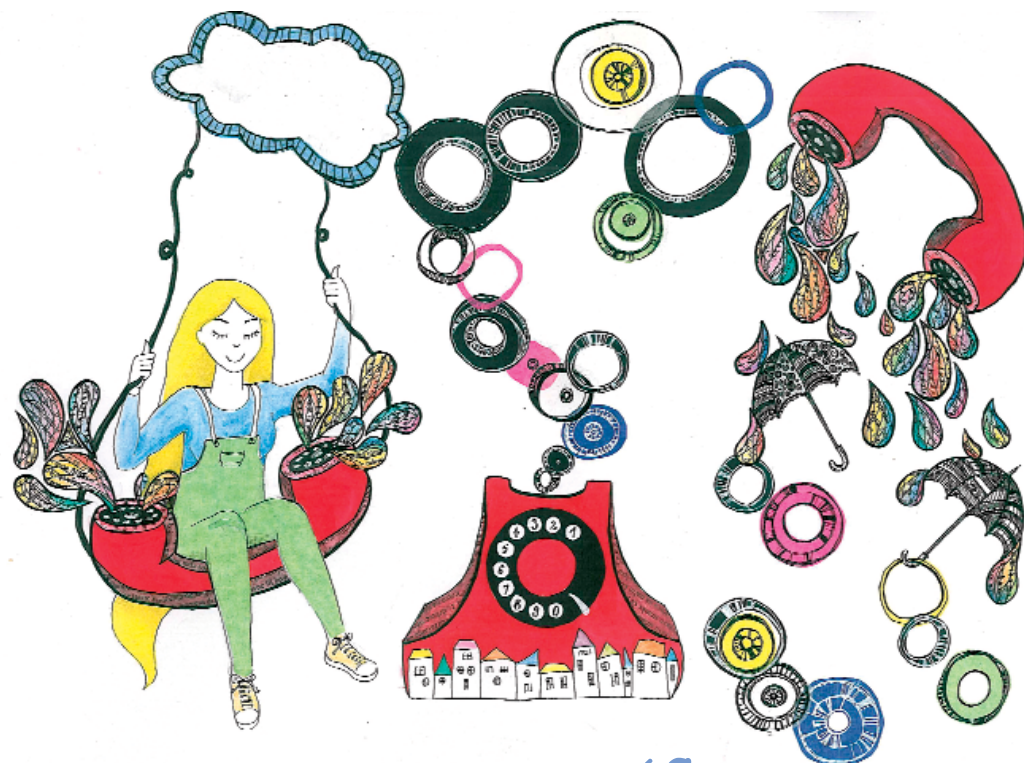
67

JAVI SE PRAVOBRANITELJICI

68. ŠPUD Zagreb
učenica Lara Šimičić
mentor Damir Brčić

69. ŠPUD Zagreb
učenica Tanja Virag
mentor Damir Brčić

68

69

70

71

70. ŠLU Split
učenica Ita Kosović
mentor Stjepan
Ivanišević

71. ŠUDIGO Zabok
učenica Ines Petrač
mentorica Aleksandra
Mašić Tumpa

72. ŠUDIGO Zabok
učenica Lucija Ratkajec
mentorica Carmen
Bačura Potočič

73. ŠUDIGO Zabok
učenica Tea Jureša
mentorica Ruža Leskovar

MREŽA MLADIH SAVJETNIKA PRAVOBRANITELJICE ZA DJECU MMS - ZA SNAŽNIJI GLAS DJECE U DRUŠTVU!

74

75

74. ŠPUD Zagreb
učenica Eva Kedžo
mentor Tomislav Tomić

75. ŠPUD Zagreb
učenica Klara Gečević
mentor Damir Brčić

76. ŠLU Split
grupni rad 4. razreda
smjera Fotografski
dizajner
mentor Damir Žitko

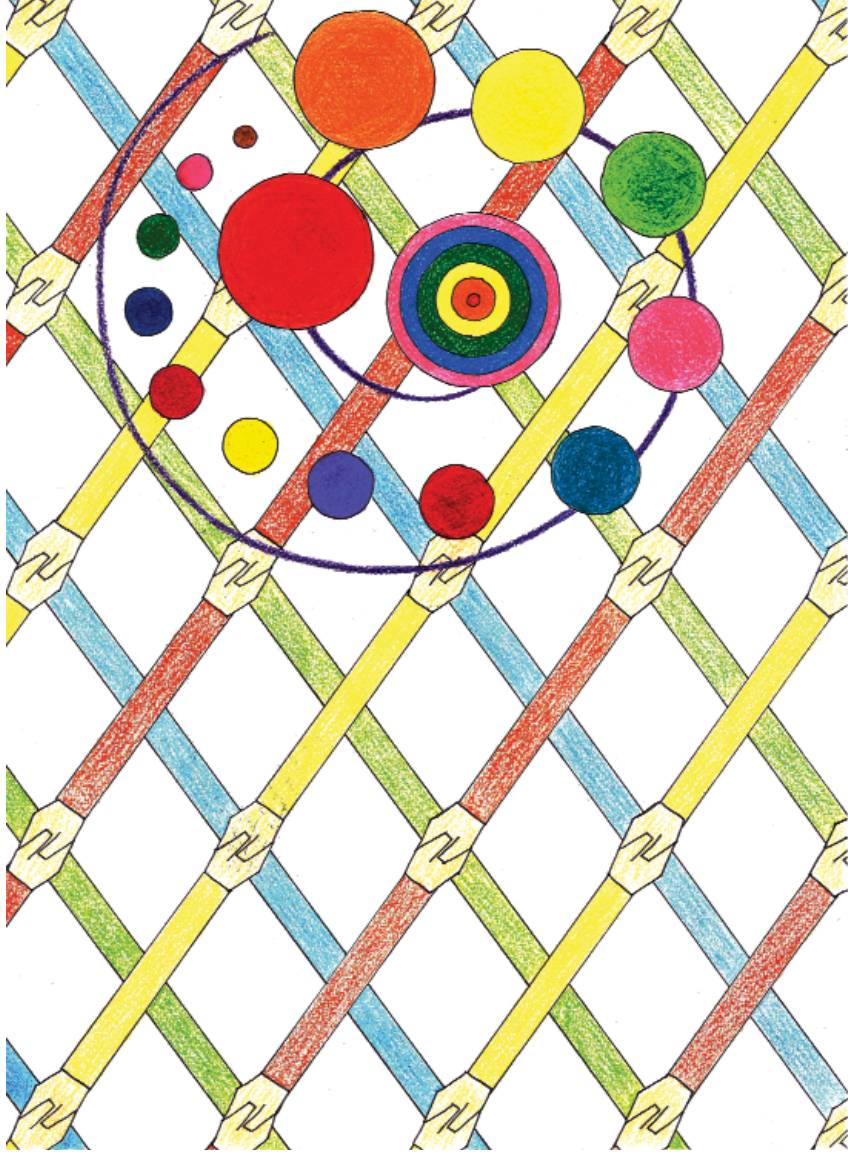
77. ŠPU Rijeka
učenica Ana Maderić
mentorica Jasmina
Bukša

76

77

78

79

78. ŠUDIGO Zabok
učenica
Helena Tučkar Peh
mentorica Anuška
Alfirevič

79. ŠUDIGO Zabok
učenica Sara Posavec
mentorica Carmen
Bačura Potočič

O ZAJEDNIČKOM PROJEKTU

Sve četiri izložbe „Poznajem i poštujem dječja prava”, održane u *Maloj kući dječjih prava* Ureda pravobraniteljice za djecu od 2014. do 2017., svečano su otvorene kao zajednički pothvat učenika i profesora uključenih škola i Ureda pravobraniteljice za djecu. Izložbu su uvijek otvarali učenici, koji su iznosili svoje dojmove i doživljaj suradnje u projektu. Oni su na dan otvaranja bili slavljenici, davali izjave medijima, objašnjavali svoje umjetničke iskaze. U katalogu svake izložbe svoj osvrt o učeničkim radovima davali su ravnatelji škola i pravobraniteljica za djecu. Prenosimo uvodnu riječ pravobraniteljice na samom početku projekta i osvrte ravnatelja umjetničkih škola koje su bile partneri u projektu.

IZ KATALOGA IZLOŽBI

2014.

25 godina Konvencije o pravima djeteta - koliko je poznajemo i poštujemo?

Konvencija o pravima djeteta, kao najšire prihvaćeni međunarodni pravni dokument kojim se priznaju i štite dječja prava, postoji već četvrt stoljeća. No, koliko se to prepoznaje u našoj svakodnevici?

U potrazi za odgovorom na to pitanje pozvali smo učenike Grafičkog odjela Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu na suradnju u pripremi zajedničkog kalendara za 2015. godinu pod nazivom „Poznajem i poštujem dječja prava”. Rezultati te suradnje prikazani su na ovoj izložbi. Crteži, slike i poruke učenika, nastale na naš poticaj i poziv, istodobno su i snažan poticaj svima nama na promišljanje i djelovanje. Predstavljanje ovog projekta središnji je događaj kojim Ured pravobraniteljice za djecu obilježava 25. obljetnicu Konvencije o pravima djeteta.

*Pravobraniteljica za djecu
doc. dr. sc. Ivana Milas Klarić*

2014.

Sudjelovati u obilježavanju 25.obljetnice Konvencije o pravima djeteta za naše učenike i profesore izuzetna je čast i obaveza. Koliko god se trudimo, dobro je preispitivati sebe i svoj odnos prema učeniku: radimo li uvijek u svakom pogledu u interesu naših učenika?

Profesorski poziv, uz još neke, najviše je obvezan na korektnost u provedbi Konvencije o pravima djeteta.

Učenci i profesori Grafičkog odjela Škole primijenjene umjetnosti i dizajna sjajan su tim: s puno kreativnog žara i emocija svojim su nevjerojatnim zamislima virtuožno obradili temu i pokazali što ih muči, što osvaja, što bi rado promijenili i u čemu sudjelovali...

Jezik umjetnosti snažno je oruđe ljubavi!

*Ravnateljica Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu
Maja Krstić-Lukač*

2015.

Djeca imaju svoja prava bez „ako“. Kad dobiju jedinicu ili neopravdani sat, prava se ne ukidaju. Ona su neotuđiva. Ali, koliko god su neotuđiva uvijek ima onih koji ih kradu, otuđuju, prikrivaju, ne uvažavaju. Zato djeca moraju znati svoja prava, znati da im pripadaju i znati kako pozvati u pomoć one koji su im dužni pomoći kad su im prava ugrožena. Ova izložba likovnih radova i tiskani kalendar zajednička su akcija učenika Škole likovnih umjetnosti Split, njihovih nastavnika i dječje pravobraniteljice Republike Hrvatske. Cilj projekta je da djeca svojim likovnim uradcima govore o svojim pravima, da ih osvijeste i približe sebi te da ovim kalendarom i izložbom takvu poruku pošalju svoj djeci. Kreativnošću i vještinom mladih likovnjaka važne pravne teme zasjale su dodatnom ljepotom i toplinom.

*Ravnatelj Škole likovnih umjetnosti Split
Mladen Bilankov*

2016.

Škola za primijenjenu umjetnost u Rijeci na poziv Ureda pravobraniteljice za djecu uključila se ove školske godine 2016./17. u projekt koji se realizirao kroz likovne radove učenika.

Izložba i tiskani kalendar za nastupajuću godinu rezultat su promišljanja učenica i učenika pod vodstvom mentora o temeljnim načelima prava djeteta.

Vizualizacijom te materijalizacijom ideje u različitim likovnim tehnikama donijet je na svijet, svijet različitih pogleda, razmišljanja, dilema o ulozi i pravima djece u životu.

Sinergijom svih aktera te međusobnom interakcijom, potaknuti Konvencijom o pravima djeteta, svjetlo dana ugledali su maštoviti, figurativni radovi prožeti nekad ozbiljnim, a nekad duhovitim likovnim tekstom.

*Ravnatelj Škole za primijenjenu umjetnost u Rijeci
Damir Šegota*

2017.

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok s radošću je prihvatila poziv pravobraniteljice za djecu i podržala projekt pod nazivom Poznajem i poštujem dječja prava koji je obuhvatio izložbu učeničkih radova i izradu kalendara za 2018. godinu.

Učenici su u interakciji sa svojim profesorima dobili mogućnost ispričati vlastitu priču o dječjim pravima i oblikovati je kroz maštovit i razigran likovni izraz. Izbor različitih sadržaja, boja, oblika i tehnika koji su vidljivi u izričaju naših učenika potaknut će zasigurno nas promatrače svih generacija na razmišljanje, dijalog, aktivno zagovaranje i djelovanje.

Ovo je bilo jedinstveno nadahnuće iznova probuditi dijete u sebi, prepoznati, istražiti i oblikovati vlastita viđenja o pravima djece i pretočiti ga u osebuju i neponovljivu vizualnu sliku.

Upravo su djeca ta koja na svojstven način promjenom i transformacijom raščlanjuju i sabiru svoje viđenje prava djece pozivajući nas na građenje boljeg i ljepšeg svijeta u nama i oko nas.

*Ravnateljica Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok
Božica Šarić*

